

uwolnić projekt

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu „Kolberg 2014 - Promesa”, realizowanego przez Instytut Muzyki i Tańca.

Organizator:

Współorganizator:

Partner:

uwolnić
projekt

UWOLNIĆ PROJEKT TO...

nowy model produkcji i dystrybucji dóbr materialnych w oparciu o wolne licencje Creative Commons oraz relacje jakie użytkownik nawiązuje z lokalnym rzemieślnikiem-wytwórcą.

Punktem wyjścia jest refleksja nad koncepcją całościowego spojrzenia na rzemiosło, jego wytwory, twórców i użytkowników. Reprezentował ją poprzez działalność naukową i badawczą Piotr Szacki, wieloletni pracownik naukowy Państwowego Muzeum Etnograficznego w Warszawie, zgłębiając istotę ludowego rzemiosła i propagując je w formie autorskich wystaw, tekstów, filmów, wywiadów z badań terenowych.

Interdyscyplinarny projekt UWOLNIĆ PROJEKT będzie polegał na opracowaniu współczesnych wersji dawnych, tradycyjnych wytworów rzemieślniczych znajdujących się w Magazynie Gospodarki Podstawowej i Rzemiosła Państwowego Muzeum Etnograficznego w Warszawie. Wybór obiektów zostanie dokonany przez grupę kompetencyjną, będącą fuzją wiedzy i doświadczenia projektantów, rzemieślników, etnologów i muzealników.

Nowe przedmioty powstaną w efekcie ścisłej współpracy rzemieślnika i projektanta. W dalszym etapie w Internecie zostanie zamieszczona dokumentacja wykonawcza powstałych produktów na wolnej licencji Creative Commons (uznanie autorstwa z możliwością tworzenia utworów zależnych). Zainteresowani będą mogli pobierać dokumentację z sieci i wykonać przedmiot u lokalnego rzemieślnika lub samodzielnie, dostosowując go do własnych potrzeb.

uwolnić
projekt

CECHY NOWEGO PRZEDMIOTU...

- ① **KSZTAŁT I TWORZYWO** - nawiązujące do materiałów wykorzystywanych w tradycyjnym rzemiośle z uwzględnieniem postępu technologicznego.
- ② **PRODUKCJA** - opracowanie technologii produkcji będzie efektem ścisłej współpracy projektanta z rzemieślnikiem.
- ③ **ROZPOWSZECHNIENIE WZORU** - pełna dokumentacja wykonawcza zostanie udostępniona w Internecie na wolnej licencji Creative Commons.
- ④ **DYSTRYBUCJA** - każdy będzie mógł pobrać ze strony internetowej dokumentację wykonawczą i wykonać przedmiot u wybranego przez siebie rzemieślnika, np. z najbliższej okolicy, co przyczyni się do wzmacniania więzi lokalnych i realizacji w praktyce idei zrównoważonego rozwoju.

Wszystkie etapy produkcji nowego przedmiotu mają swoje odpowiedniki w dawnym modelu wytwarzania i dystrybucji dóbr materialnych:

DAWNY MODEL PRODUKCJI	ROZWIĄZANIE PROJEKTOWE
rzemieślnik wykonywał przedmiot przy użyciu tradycyjnego warsztatu	przedmiot powstanie w drodze współpracy projektanta z rzemieślnikiem
wzory krążyły po Polsce w postaci m.in.: wzorników	dokumentacja wykonawcza będzie zamieszczona w Internecie, dostępna dla wszystkich
przedmioty były kupowane bezpośrednio od rzemieślnika lub na targach	konsument pobierze dokumentację ze strony i wykona przedmiot u lokalnego rzemieślnika lub samodzielnie

uwolnić
projekt

CO CHCEMY OSIĄGNAĆ?

- ① Upowszechnić nowy model produkcji, zgodny z ideą zrównoważonego rozwoju jako alternatywy dla produkcji masowej.
- ② Przywrócić ludowym wytworom rzemieślniczym „drugie życie” poprzez opracowanie współczesnych wzorów kilku przedmiotów znajdujących się w zbiorach PME.
- ③ Wzmocnić więzi lokalne budując relacje – to zainteresowany zamówi produkt u rzemieślnika z najbliższej okolicy.
- ④ Zaangażować bezpośredniego odbiorcę w proces produkcyjny – osoba zamawiająca przedmiot określa własne preferencje kolorystyczne czy gabarytowe.
- ⑤ Stworzyć ciekawą sytuację twórczą zarówno projektantowi, rzemieślnikowi jak i odbiorcy.
- ⑥ Propagować idee Piotra Szackiego i jego całościowe spojrzenie na rzemiosło, uwzględniające zarówno wytwórcę jak i użytkownika.

uwolnić
projekt

RAMOWY HARMONOGRAM PROJEKTU

LUTY, MARZEC 2014

- ① Wybór przedmiotów z Magazynu Gospodarki Podstawowej i Rzemiosła
- ② Warsztaty dla grupy projektowej i kompetencyjnej, stworzenie kryteriów wyboru przedmiotów
- ③ Ostateczny wybór przedmiotów, początek pracy nad projektami

KWIECIEŃ, MAJ 2014

- ① Praca nad stroną internetową oraz jej uruchomienie
- ② Konsultacje projektantów z rzemieślnikami, prototypy przedmiotów i ostateczne projekty wykonawcze
- ③ Zamieszczenie projektów wykonawczych na stronie projektu

CZERWIEC-PAŹDZIERNIK 2014

- ① Promocja strony
- ② Działania warsztatowe
- ③ Przygotowywanie wystawy

PAŹDZIERNIK-GRUDZIEŃ 2014

- ① Wystawa projektu w Państwowym Muzeum Etnograficznym w Warszawie

uwolnić
projekt

OSOBY ZAANGAŻOWANE W PROJEKT

Adam Czyżewski - Dyrektor Państwowego Muzeum Etnograficznego w Warszawie, Doktor nauk humanistycznych, antropolog kultury, absolwent Uniwersytetu Jagiellońskiego, uczeń prof. Mieczysława Porębskiego i Czesława Robotyckiego, autor prac z dziedziny antropologii miasta, kultury wizualnej i antropologii przedmiotu. Kurator wystaw. Publicysta. Założyciel i redaktor naczelny czasopism poświęconych architekturze i wzornictwu. Wykładał antropologię miasta i kultury wizualnej na Uniwersytecie Jagiellońskim (Instytut Antropologii Kultury i Etnologii) oraz Uniwersytecie Warszawskim (MISH). Od stycznia 2008 dyrektor Państwowego Muzeum Etnograficznego w Warszawie.

Anna Grunwald - Kierownik Działu Naukowo-Oświatowego i Muzeum dla Dzieci w Państwowym Muzeum Etnograficznym w Warszawie, doktorantka w Zakładzie Dydaktyki na Wydziale Historycznym Uniwersytetu Warszawskiego. Polonistka (Uniwersytet Łódzki), absolwentka Zarządzania na Uniwersytecie Warszawskim. Współautorka podręczników szkolnych: cykl „A to historia!”, scenariuszy zajęć dla nauczycieli Wydawnictwa Nowa Era; autorka „Antologii polskiej poezji śpiewanej” Wydawnictwo Siedmioróg, ekspertyz, artykułów edukacyjnych, trener.

Małgorzata Jaszczolt - Ukończyła etnologię na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie oraz Podyplomowe Studium Muzeologiczne UJ. Pracuje w Państwowym Muzeum Etnograficznym w Warszawie od roku 1995. Uczennica Piotra Szackiego. Od początku zajmuje się zbiorami gospodarki podstawowej i rzemiosł, najpierw w strukturach działu Etnografii Polski i Europy, od roku 2011 jako opiekun tychże zbiorów w Centralnym Magazynie Zbiorów. Jest autorką wystawy stałej „Rękodzieło i rzemiosło ludowe”, współautorką nagrodzonej Sybillą wystawy jubileuszowej „Zwykłeniezwykłe. Fascynujące kolekcje Państwowego Muzeum Etnograficznego w Warszawie” oraz kilku wystaw indywidualnych (m.in.

podejmująca zagadnienie kobiecej sfery działalności „Babska droga od pieca do proga” w roku 2006). Zajmowała się rejestracjami filmowymi tzw. ginących rzeźmiost, mając na koncie jako autor projektu kilka zrealizowanych dokumentów. Od roku 2007 – na stanowisku kustosza.

dr Paweł Matwiejczuk - kierownik Centralnego Magazynu Zbiorów PME, historyk, teolog. Absolwent Uniwersytetu Warszawskiego i Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej w Warszawie. Autor wystaw: „Bobry Pana Boga – Zapomniany świat Olędrow” oraz „Legenda Mistrza Hirma. Obraz farmazona w kulturze ludowej i nie tylko...”. Muzealnik, publicysta, blogger i nauczyciel akademicki.

Aleksander (Bratek) Robotycki - urodzony w 1980 roku, etnolog i antropolog kultury. Skończył studia na Wydziale Historycznym Uniwersytetu Jagiellońskiego w Instytucie Etnologii i Antropologii Kulturowej, w Instytucie Studiów Politycznych w Lyonie (Lyon II) uzyskał Certificat d'Etudes Politiques. Interesuje się szeroko rozumianą kulturą współczesną: od sportu i antropologii miasta po refleksję nad kondycją współczesnej humanistyki. Od czterech lat pracuje w Państwowym Muzeum Etnograficznym w Warszawie w Dziale Etnografii Polski i Europy, członek redakcji czasopisma „Etnografia Nowa”.

Patryk Pawlaczyk - Etnolog. Absolwent Katedry Etnologii i Antropologii Kulturowej UMK w Toruniu. Obecnie pracuje w Dziale Etnografii Polski i Europy PME. Zajmuje się zagadnieniami związanymi z kulturą tradycyjną, estetyką transkulturową, prowadzi badania terenowe na Kaukazie.

Edyta Ołdak - współpomysłodawczyni projektu, koordynator z ramienia Stowarzyszenia "Z Siedzibą w Warszawie", artystka, pedagog, grafik. W swoich działaniach koncentruje się na pracy w przestrzeni miasta, realizuje projekty społeczne i edukacyjne z dziećmi i dorosłymi. Autorka takich projektów jak : "Wielka Architektura dla Wszystkich Dzieci" projekt dedykowany dzieciom niewidomym (główna nagroda dla najlepszej inicjatywy pozarządowej 2010r), "Halo! Tu Warszawa", czy "Mursk/ładne w kolorze" , którego efektem była kolorystyczna analiza przestrzeni dwóch wsi. Aktywna członkini kilku grup projektowych realizowanych m.in.: przez Fundację Schumanna czy Centrum Aktywności Lokalnej. Autorka koncepcji i współautorka ilustracji do książek. Stypendystka Ministra Kultury na rok 2007, laureatka wyróżnienia pisma „Obieg” na Biennale Młodych „Rybie Oko”. Od 2009 założycielka i Prezeska Stowarzyszenia "Z Siedzibą w Warszawie".

AZE design - Jedni z pomysłodawców projektu. Wszechstronni projektanci, których prace prezentowane były były na wielu polskich i zagranicznych wystawach, m.in. w Berlinie, Brukseli, Londynie, Łodzi, Mediolanie, Paryżu, Pradze, Tokio, TelAwiwie, Warszawie, Wiedniu, a długa lista publikacji prasowych zawiera m.in. takie tytuły zagraniczne jak Blueprint, Domus, Wallpaper, Interni, La Repubblica, New York Times, Financial Times czy Newsweek. Część projektów wdrażana jest pod własną marką handlową, która działa w sektorze designu zaangażowanego społecznie, współpracując z osobami wykluczonymi społecznie i długotrwale bezrobotnymi. Swoją drogę projektową określają mianem designu świadomego. Inspirują ich codzienne sytuacje i zwykłe życie. W swoich projektach sięgają zarówno po stare techniki rękodzielnicze, jak i najnowsze technologie. Łączą je z poszukiwaniem najprostszych rozwiązań i intelektualną refleksją.

Pani Jurek - Projektantka, absolwentka malarstwa na warszawskiej ASP, założycielka marki „Pani Jurek”, pod którą wdraża własne projekty. Projektuje przedmioty niestatyczne, pobudzające do myślenia i samodzielnej kreacji, wychodzące poza

swoją stereotypową funkcję i pozwalające na interakcję z użytkownikiem. W jej pracach ważna jest akcja, ruch, zmiana, relacje pomiędzy ludźmi i przedmiotami. Autorka dedykowanej dzieciom i mamom otwartej serii przedmiotów „Wzorcowe Mama”, w ramach której powstał m.in nagradzany obrus-domek. Współautorka książek integracyjnych dla dzieci polskich i wietnamskich oraz niewidomych i wiedzających. Jej prace prezentowane były na licznych wystawach w kraju i za granicą.

Artur Gosk - Projektant, absolwent Wydziału Architektury Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie. Zajmuje się projektowaniem architektury oraz przedmiotu. Jego projekty mają charakter partycypacyjny, towarzyszą im warsztaty z użytkownikami czy mieszkańcami, a ich ostateczny kształt jest wynikiem szeroko zakrojonych konsultacji społecznych. Szczególnie ważne w działaniach Artura Goska są projekty dotyczące aktywności rekreacyjnej i sportowej człowieka, Artur ma na swoim koncie kilka projektów wykorzystujących tzw. "przestrzenie stracone", czyli te obszary miejskie, które z różnych przyczyn nie wykorzystują swojego potencjału. Trwale współpracuje ze Stowarzyszeniem "Z Siedzibą w Warszawie", odpowiadając za koncepcje architektoniczne projektów takich jak: "Mursk/Ładne w kolorze", "Oleanderskie tradycje a współczesne organizowanie przestrzeni", "Miejskie safari".

Mazowsze.
serce Polski

Państwowe Muzeum Etnograficzne w Warszawie
ul. Kredytowa 1,
00-056 Warszawa,
www.ethnomuseum.pl

Koordinator z ramienia Państwowego Muzeum Etnograficznego w Warszawie:
Anna Grunwald
Kierownik Działu Naukowo - Oświatowego
tel. (22) 827 76 41 do 46 wew. 248
e-mail: anna.grunwald@ethnomuseum.pl

Stowarzyszenie "Z Siedzibą w Warszawie"
ul. Sękocińska 4 m. 2
02-313 Warszawa

Koordinator z ramienia Stowarzyszenia "Z Siedzibą w Warszawie"
Edyta Odak
tel. 601910303
edyta.oldak@wwarszawie.org.pl